

EGYÉRINTŐ

*Gábor Enikő kiállítása,
2016. november 2-25.*

A minap egy joviális úr, elegáns öltönyben a közeli téren galambokat rugdosott: EGYÉRINTŐ.

Gábor Enikő írja a kiállítása kapcsán: „A labda érintése szentség”. A játékosok sohasem birtokolhatják a labdát teljesen. Az érintés pillanatában irányt mutatnak, energiát közvetítenek feléje, de a futball-labda valamenyire mindig szabad. A foci éppen ettől a szabadsági fiktól, a labda öntörvényű voltától kultikus természetű.

A régi fotóeljárások bonyolult metódusa és az anyag kiszámíthatatlanságában rejlő hiba lehetőségeivel szemben a digitális technika gyors, precíz és kiszámítható eredményt ígér. Miért van mégis létjogosultsága az analóg technikának ma is? Az utóbbi három évben a hagyományos, kémiai alapú fotóeljárások mai szerepét vizsgáltam. Arra kerestem a választ, hogy a fotográfia kezdetét idéző archaikus, analóg technikák hogyan manifesztálódnak digitális környezetben. Érvényesülhet-e a közvetlen fényformálás eszköze ott, ahol az információ bináris kódja kerül kép és valóság közé?

A kiállításon három sorozatból látható válogatás. Az eltérő technikai módszerekkel létrehozott képek más-más megközelítésből, de azonos témát járnak körül. A tárlat fotogramokból, fénylenyomatokból és fotószobrokból áll. Jelen esetben kétrésztvevős improvizáció eredményét látjuk. Egyikük Gábor Enikő, másikuk az, amit ő „hagyományos technikáknak” nevez. Látja-e Enikő előre, hogy mi fog történni, vagy irányvonalai vannak, s a teremtés aktusának egy pillanatában megállítja a folyamatot és kimerevíti azt? Fontos-e számára az ismételhetőség? Vagy minden folyamat egyszeri?

Örökkévalóak-e az alkotásai, vagy - mert egyszer megszülettek - el is kell tűnniük? Ha ez igaz, akkor sietnie kell annak, aki látni akarja őket, mert minden pillanat utolsó pillanat. Ha az alkotás befejezett, késznek tekinthető-e a mű? A képek határai élesek, kontúrosak. Charlie Parker álma. Ó hallja a kenyér jalkiáltását, amikor a kés belé csusszan. És mi vajon halljuk-e? Éles a határ. Annak kell lennie.

„Köröket húzok magam köré és szent határokat”, mondhatná Enikő Nietzschével szólva.

Most történik.

DÓRA ATTILA